

Obraćanje prvog zamjenika visokog predstavnika Larryja Butlera na konferenciji o turizmu u BiH

Dame i gospodo,

Dozvolite da na početku podijelim sa vama moje tri velike strasti!

Ja sam skijaš, lovac, i planinar.

Tokom proteklih godina imao sam tu sreću da prođem putevima netaknute prirode u nekim od najspektakularnijih krajolika na svijetu, uključujući američke Stjenovite planine i stazu Appalachian, koja prati Istočnu obalu Sjedinjenih država.

Jutros sam ovdje kako bih vam rekao da Bosna i Hercegovina nudi cijelu paletu avantura i aktivnosti u prirodi, koje nimalo ne zaostaju za najboljim ove vrste – a sve to dešava se u kulturnoj sredini koja je doista posebna, a ipak nedovoljno poznata.

Dakle, kada govorim o alpskom turizmu, avanturističkom turizmu i kulturnom turizmu, ta tri dragulja koja krase gostoljubivost – privrednu granu u nastanku u BiH, govorim kao zadovoljan potrošač ali i kao ambasador.

Siguran sam da će ostali učesnici današnjeg skupa mnogo detaljnije govoriti o turističkom potencijalu Bosne i Hercegovine, pa dozvolite da ja ponudim jedan generalan prikaz koji bi to što slijedi mogao staviti u odgovarajući kontekst.

Turistički sektor u BiH još je na početku poslijeratnog oporavka, koji bi se mogao odvijati brzo i omogućiti značajnu

dobit, prije svega u pogledu unutarnjih ulaganja i novih radnih mjesta. Prednosti ove zemlje u sektoru turizma su veoma jasne.

- Ovo je bilo mjesto održavanja izuzetno uspješnih Olimpijskih igara 1984. godine.
- Prirodni okoliš uspio se oduprijeti posljedicama prekomjernog razvoja, veoma karakterističnog u zapadnim zemljama – ovdje na svu sreću ima veoma malo na brzinu izgrađenih jeftinih hotela.
- Kulturno i umjetničko naslijeđe Bosne i Hercegovine predstavlja čaroban i jedinstven spoj. (Cijeli je svijet bio svjedok tragedije koja se desila kada su islamska, pravoslavna i katolička tradicija dovedene u sukob – ali ono što mnogi tek treba da shvate jeste da je ovo zemlja u kojoj pomenute tradicije žive zajedno u miru i stvaralačkoj harmoniji već stoljećima, što je omogućilo stvaranje izuzetne književnosti, muzike i arhitekture).
- Moram također naglasiti da ova mješavina kultura predstavlja način života. Kultura u ovoj zemlji nije predmet historije, već nešto što se živi i slavi, u kafićima i na gradskim trgovima, u pjesmama i plesovima, na vjenčanjima i festivalima. Mnoštvo je tradicija – ali to su živuće tradicije, a ne nešto konzervirano u formaldehidu što će se izvući i pokazati kada naiđe naredni autobus pun sezonskih turista.
- Dolazak u BiH nudi i pravu vrijednost za vaš novac – turisti će uvidjeti da za Eure ovdje mogu kupiti mnogo više.
- Obzirom da je BiH relativno mala zemlja moguće je uživati u različitim atrakcijama u relativno kratkom vremenskom roku: naprimjer, za vrijeme festivala Sarajevska zima, možete skijati tokom dana a navečer otići na operu; skijalište je udaljeno svega 30 minuta od Narodnog pozorišta. Malo je gradova u cijelom svijetu koji nude takvu kombinaciju.
- U poređenju sa susjednom Hrvatskom, na primjer, BiH

možda jeste malo gruba, ali je veoma prijateljska. Sve ono što turističkim vodičima, taksistima i konobarima nedostaje u finesama, oni obilato nadoknade pozitivnom energijom i entuzijazmom – stanovnici BiH su instinktivno gostoljubivi.

- BiH je također izuzetno pristupačna – danas postoji barem desetak dnevnih letova, koji traju nekih sat vremena ili malo više, iz Minhena, Beča, Praga i Zagreba, a koji koriste moderan aerodrom smješten u centru zemlje.

Jedna od mojih dužnosti kao prvog zamjenika visokog predstavnika je i kopredsjedavanje Radnom grupom zaduženom za koordiniranje aktivnosti opština i privatnih preduzeća na razvoju skijaškog odmarališta Bjelašnica-Igman u blizini Sarajeva. Ovo je jedan od centara koji su bili domaćini Zimskih olimpijskih igara 1984. godine – raduje me što vam mogu reći da je u nedjelju na ovim stazama bilo gotovo četiri metra snijega!

Vjerujemo da uz odgovorno upravljanje, uz stavljanje težišta na zaštitu okoliša, ovaj centar može postati jedna od značajnijih međunarodnih turističkih atrakcija. Također vjerujemo da bi ovaj kompleks mogao poslužiti kao model za razvoj drugih, sličnih planinskih odmarališta.

Kao što sam rekao na početku, profesionalci iz oblasti turizma pripremili su detaljnije prezentacije za danas, ali dozvolite da spomenem samo jednu od atrakcija BiH koja možda i najbolje ilustruje zašto je ova zemlja, na primjer, raj za planinare. Od 4,000 vrsta planinskog cvijeća u BiH, više od 400 su urođene domaće vrste. A to znači da su naše planine ne samo prelijepe, već i sasvim posebne i jedinstvene u pogledu njihovih prirodnih bogatstava. Pored toga, u BiH se nalazi jedna od svega dvije preostale prašume u Evropi. Crvenkapica još uvijek tamo negdje pokušava uteći velikom groznom vuku!

Mogao bih nabrojati podugačku listu aktivnosti koje se vezuju

za hodanje, planinarenje, splavarenje na brzim vodama, paragliding, pecanje, lov na divlje svinje, posmatranje ptica i slikanje, speleologiju i arheologiju – stotine je relikvija nestalih carstava i kraljevstava koje možete obići i diviti se. Tu je čak i kratki pojas Jadranske obale, u kojem se uzgajaju kamenice i dagnje, te morska riba.

A sada se moram osvrnuti na ono što Bosnu i Hercegovinu izdvaja i čini nešto drugačijom turističkom destinacijom od većine drugih zemalja.

BiH već ima međunarodni ugled.

I, nažalost, taj je ugled zasnovan na televizijskim snimcima koje većina ljudi pamti iz 1990-tih godina.

Zbog toga je toliko značajno da proširimo glas – da se jasno i glasno čuje – Bosna i Hercegovina više nije ratna zona. To je mala evropska demokratska zemlja sa privredom u razvoju i sve jačim i stabilnijim vezama sa Evropskom unijom.

Evo par korisnih podataka:

- BiH ima jednu od najstabilnijih valuta u Jugoistočnoj Evropi – inflacija je gotovo na nuli i takva je već nekoliko godina;
- U godinama nakon završetka rata policija i pravosudni organi su u potpunosti reformisani i usklađeni sa standardima u drugim zemljama Evrope – ulični kriminal gotovo da ne postoji, dakle još nešto zbog čega turisti ne moraju brinuti;
- Oružane snage su smanjene u značajnoj mjeri i stavljene pod punu demokratsku kontrolu, i BiH se trenutno priprema za članstvo u NATO-vom programu Partnerstvo za mir;
- Više od million ljudi vratilo se u svoje domove.

Izuzetno mi je drago što sam danas u Londonu i što imam priliku govoriti o potencijalima turističkog sektora u BiH

koji se tek počinje razvijati. Za potencijalne posjetitelje ova zemlja predstavlja riznicu otkrića i užitaka – ona je uistinu jedna od posljednjih dobro čuvanih tajni Evrope. Za samu BiH dinamika i kreativni razvoj njenih turističkih potencijala nude pravu mogućnost za privlačenje ozbiljnih stranih ulaganja i stvaranje novih radnih mjesta, u obimu koji će imati izuzetno važan, pozitivan uticaj na ekonomski razvoj i životni standard.

To je izuzetno privlačna ponuda koja garantira samo dobitak, i nadam se da ćemo biti bliži njenom ostvarenju nakon današnje konferencije.

Hvala.